

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Kazernestraat 52

Datum 8 juli 2022
Betreft Antwoorden op vragen over de Wet aanvullende fiscale
koopkrachtmaatregelen 2022

Geachte voorzitter,

De vaste commissie voor Financiën heeft haar leden op 5 juli 2022 gelegenheid geboden om inbreng te leveren voor een brief naar aanleiding van de spoedprocedure die leidde tot aanvaarding van het voorstel van de Wet aanvullende fiscale koopkrachtmaatregelen 2022. Gebruikmakend van die mogelijkheid zijn een aantal vragen gesteld per brief¹. U heeft daarin ook aangegeven dat u mijn reactie met belangstelling en graag uiterlijk vrijdag 8 juli 2022 om 17:00 uur tegemoet ziet.

Met deze brief beantwoord ik eerdergenoemde vragen, die door de leden van de fracties van de ChristenUnie en de PvdD zijn gesteld. Hierna wordt bij de beantwoording van de vragen zo veel mogelijk dezelfde volgorde aangehouden, met dien verstande dat gelijklopende of in elkaars verlengde liggende vragen gebundeld zijn beantwoord.

Totstandkoming koopkrachtpakket 2022

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of ook overwogen is om lagere inkomensgroepen in de sfeer van de inkomstenbelasting tegemoet te komen, wat de tegenargumenten waren en of naast de verhoging van de minimumlonen en de AOW nog andere maatregelen zijn onderzocht die zich in het bijzonder op kwetsbare groepen richten. De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen voorts of de analyse van het kabinet van meer gerichte maatregelen ter compensatie van de stijgende energie- en brandstofprijzen met de Eerste Kamer gedeeld kan worden. De leden van de fractie van de PvdD vragen waarom het kabinet niet heeft gekozen voor een btw-verlaging op andere producten dan energie en welke CO2 uitstootbeperking in dat geval gerealiseerd zou zijn. De leden van de fractie van de PvdD vragen voorts waarom het kabinet niet heeft gekozen voor gerichte steun aan lagere inkomens of het goedkoper maken van het OV. Tot slot vraagt de fractie van de PvdD of mensen die autorijden meer geprofiteerd van de maatregel dan mensen die zich verplaatsen met OV, lopend of met de fiets.

¹ Brief met vragen naar aanleiding van de behandelprocedure van de Wet aanvullende fiscale koopkrachtmaatregelen 2022, 8 juli 2022 (kenmerk: 171553.02U).

**Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en Internationale
aang.**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2022-0000187682

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

1. Kamerbrief aanvullende informatieverzoeken (29/03).
2. Kamerbrief over mogelijke maatregelen voor behoud koopkracht 2022 (01/07).
3. Overzichtstabel geïnventariseerde fiscale maatregelen – koopkracht 2022 (01/07).

Bij de samenstelling van het aanvullende koopkrachtpakket voor 2022 heeft het kabinet geprobeerd om een balans te vinden tussen de uitvoerbaarheid, het budgettaire beslag en de wens om huishoudens in brede zin te helpen en daarbij inkomens in de doelgroep minimabeleid (120% sociaal minimum) een extra steun in de rug te geven. Hierbij bleek het aantal mogelijke maatregelen beperkt, omdat de hoogte van veel belastingen en toeslagen al vaststaat voor 2022. Zo heeft het kabinet onder andere gekeken naar de mogelijkheid om de tarieven in de inkomstenbelasting te verlagen of de arbeidskorting en inkomensafhankelijke combinatiekorting te verhogen. De systemen van de Belastingdienst gaan echter uit van jaaraanpassingen. Een tussentijdse aanpassing van de voorlopige aanslagen inkomstenbelasting bleek niet meer mogelijk. Het was wel mogelijk om de tarieven aan te passen waarmee de Belastingdienst in 2023 de definitieve aanslagen 2022 berekent. In dat geval zou het financiële voordeel echter pas op z'n vroegst in de loop van 2023 worden uitgekeerd, terwijl het kabinet de wens had om direct verlichting te bieden aan huishoudens.

Het kabinet heeft daarom gekeken naar maatregelen die wel op korte termijn uitvoerbaar zijn en bovendien direct verlichting kunnen bieden op een plek waar een forse lastenstijging plaatsvindt: aan de pomp en op de energierekening. De brandstofaccijnzen en het btw-tarief op energie zijn daarom voor 2022 tijdelijk verlaagd. Burgers die autorijden (en geconfronteerd worden met de fors hogere brandstofprijzen) krijgen door de accijnsverlaging een groter steuntje in de rug, dan burgers die geen autorijden. Het kabinet heeft in brieven aan de Tweede Kamer van 29 maart en 1 juli jl. uitgebreider beschreven welke (gerichtere) koopkrachtmaatregelen zijn overwogen. Zie hiervoor bijlage 1 tot en met 3.

**Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en Internationale
aang.**

Ons kenmerk
2022-0000187682

Caribisch Nederland koopkracht 2022

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of er ook andere maatregelen zijn die het kabinet inzet ter compensatie van koopkrachtverlies in Caribisch Nederland. Net als in Europees Nederland, heeft de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen voor Caribisch Nederland middelen ter beschikking gesteld voor een eenmalige tegemoetkoming voor huishoudens met een laag inkomen, om de energielasten beheersbaar te houden. Het gaat voor Caribisch Nederland om in totaal € 4,4 miljoen, waarmee huishoudens die daarvoor in aanmerking komen een eenmalig bedrag van \$ 850 ontvangen. De toeslag wordt in Caribisch Nederland uitgevoerd door de openbare lichamen.

Koopkracht in 2023

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of in het Belastingplan 2023 aanvullende fiscale maatregelen worden genomen om koopkrachtverlies te compenseren. De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen voorts welke overwegingen het kabinet hanteert om de koopkrachtmaatregelen voor 2022 zo nodig te continueren. Tot slot vragen de leden van de fractie van de ChristenUnie of het überhaupt de bedoeling is om tijdelijke maatregelen van 2022 in 2023 weer af te bouwen naar de eerdere prijsniveaus en welke uitgangspunten en voorwaarden hierbij gelden. Komt het Belastingplan 2023 nog met aanvullende fiscale maatregelen om het koopkrachtverlies te compenseren? Het koopkrachtpakket voor 2022 (tijdelijke verlaging van de energiebelasting, brandstofaccijnzen, btw-tarief op energie en een energietoeslag via gemeenten) loopt eind dit jaar af. Tegelijkertijd houdt het kabinet de vinger aan de pols en beziet het in augustus of, en zo ja welke, aanvullende koopkrachtmaatregelen voor 2023 nodig, wenselijk en mogelijk zijn. Hierbij kijkt het kabinet primair naar de integrale koopkrachtontwikkeling en ook naar onder andere de verwachte ontwikkeling van de energie- en brandstofprijzen voor 2023, de staat van de

overheidsfinanciën en het beleid in omliggende landen. Het kabinet zal u hier tijdens Prinsjesdag met de Miljoenennota 2023 nader over informeren.

**Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en Internationale
aang.**

Ons kenmerk
2022-0000187682

Caribisch Nederland 2023

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen wat concreet de plannen zijn rond verhoging van de minimumlonen op de drie eilanden. Wat gaat hier het traject worden? Vanuit het principe van 'comply or explain' heeft het ministerie van SZW eveneens middelen gereserveerd om het wettelijk minimumloon in Caribisch Nederland met 7,5% te verhogen. Echter is, zolang het ijkpunt sociaal minimum nog niet is bereikt, de opgave om bestaanszekerheid te garanderen voor Caribisch Nederland substantieel groter. Daarom heeft het kabinet een separaat tijdspad voor Caribisch Nederland uitgestippeld. Het wettelijk minimumloon, en de daaraan gekoppelde minimumuitkeringen (onderstand, AOV, AWW), worden vanaf 2023 jaarlijks verhoogd, zodat het niveau van de uitkeringen per 1 januari 2025 op het ijkpunt sociaal minimum ligt (+28% Bonaire, +18% op Sint Eustatius en +23% op Saba). Dit is onder voorbehoud van de ruimte die werkgevers zien om het minimumloon vanaf 2023 te verhogen bovenop de prijsontwikkelingen. De minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen heeft de Centraal Dialogen van Bonaire en Sint Eustatius en het openbaar lichaam Saba verzocht om een positiebepaling over de ruimte die zij zien om het minimumloon per 1 januari 2023 te verhogen. Zij zal uw Kamer hierover spoedig na het zomerreces informeren middels de Voortgangsrapportage ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland.

Overige vragen van de leden van de fracties van de ChristenUnie en de PvdD

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of overwogen is om het btw-tarief op energie nog verder te verlagen, binnen welk termijn dat technisch mogelijk is en of een EU-bepaling inzake een nultarief dan onoverkomelijk is. Het kabinet heeft geïnventariseerd of een verdere verlaging van het btw-tarief op energie mogelijk is. Dit is niet het geval. Op grond van EU-regelgeving mogen lidstaten een verlaagd btw-tarief hanteren van minimaal 5% op aardgas, elektriciteit en stadsverwarming. Een nultarief op energie is dan ook niet mogelijk. Voorts is de introductie van een additioneel verlaagd tarief (bijvoorbeeld 5%) IT-technisch voor de Belastingdienst op z'n vroegst per 1 januari 2026 mogelijk. Een verlaging van het bestaande verlaagde btw-tarief voor *alle* goederen en diensten die onder het verlaagde btw-tarief vallen, van 9% naar – bijvoorbeeld – 5%, is ongewenst. Om uitvoeringstechnische redenen zou dit tarief namelijk moeten blijven gelden tot minimaal 2029.² De tijdelijke wijziging van het verlaagde btw-tarief wordt dan per definitie een structurele maatregel met een significante budgettaire derving van €5,6 miljard per jaar die gedekt moet worden.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of het kabinet de insteek deelt dat het nemen van een beleidsbesluit wanneer de wet niet tijdig zou zijn behandeld door het parlement een uitzondering moet blijven. Het kabinet deelt de conclusie van de fractie van de ChristenUnie en de Afdeling Advisering van de Raad van State bij het Belastingplan van 2022 dat meer terughoudendheid geboden is bij het gebruik van goedkeurende beleidsbesluiten die vooruitlopen op codificatie. Om die reden heeft het kabinet het advies van de Afdeling ter hand

² Bijlage bij *Kamerstukken II* 2020/21, 35 927, nr. 6.

genomen en wordt er een kader uitgewerkt waarin uiteen wordt gezet onder welke voorwaarden het aanvaardbaar wordt geacht om beleidsbesluiten in te zetten. Het kabinet streeft ernaar om dit kader zo spoedig mogelijk en daarmee ook voor de behandeling van het Belastingplan 2023 aan zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer aan te bieden.

Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en Internationale
aang.

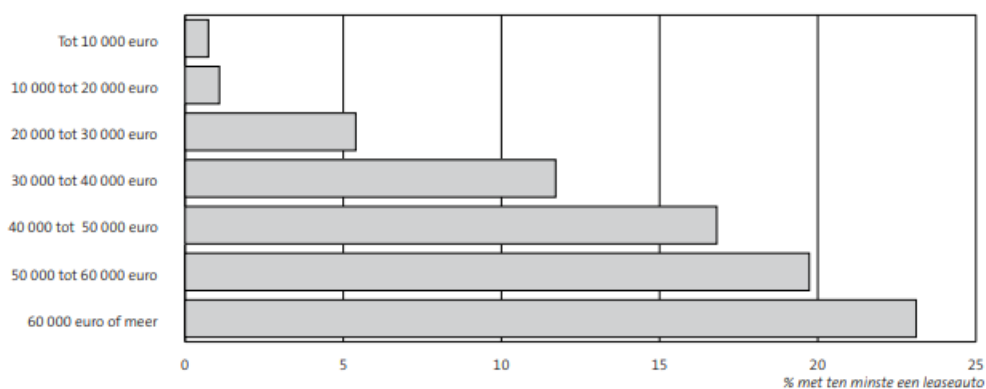
Ons kenmerk
2022-0000187682

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen hoe het kabinet het oordeel van het CPB weegt die de raming van deze uitgaven als onzeker beoordeelt. Het CPB acht de ramingen redelijk en neutraal, maar ook onzeker. Het is gebruikelijk dat het CPB per maatregel oordeelt over de onzekerheid van de raming. Het CPB beoordeelt de onzekerheid van de ramingen volgens vaste beoordelingscriteria. Deze worden beschreven in het toetsingskader van de certificering³. De btw-verlaging en het buitenwerking stellen van artikel 84a Wet op de accijns worden beoordeeld als 'hoog onzeker' en de accijnsverlaging als 'gemiddeld onzeker'. Het kabinet kan zich vinden in deze beoordeling.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of het kabinet beschikt over een overzicht van autobezit en autolease naar inkomensgroepen. Zo niet, vragen deze leden of het kabinet een plausibiliteitsredenering kan delen. Ook vragen deze leden hoe het kabinet het feit weegt dat vooral veelgebruikers van energie en brandstof profiteren van de voorgestelde fiscale koopkrachtmaatregelen.

Hiermee worden niet per se de meest kwetsbare groepen geholpen. In 2010 heeft het CBS onderzoek gedaan naar personenautobezit van huishoudens en personen.⁴ Hierin zijn de volgende figuren te vinden voor de verdeling van het autobezit van huishoudens naar inkomensgroepen (per kwintiel) en de verdeling van het leaseautobezit van huishoudens naar inkomensklasse.

3.4.1 Leaseautobezit van huishoudens naar inkomensklasse, 2010

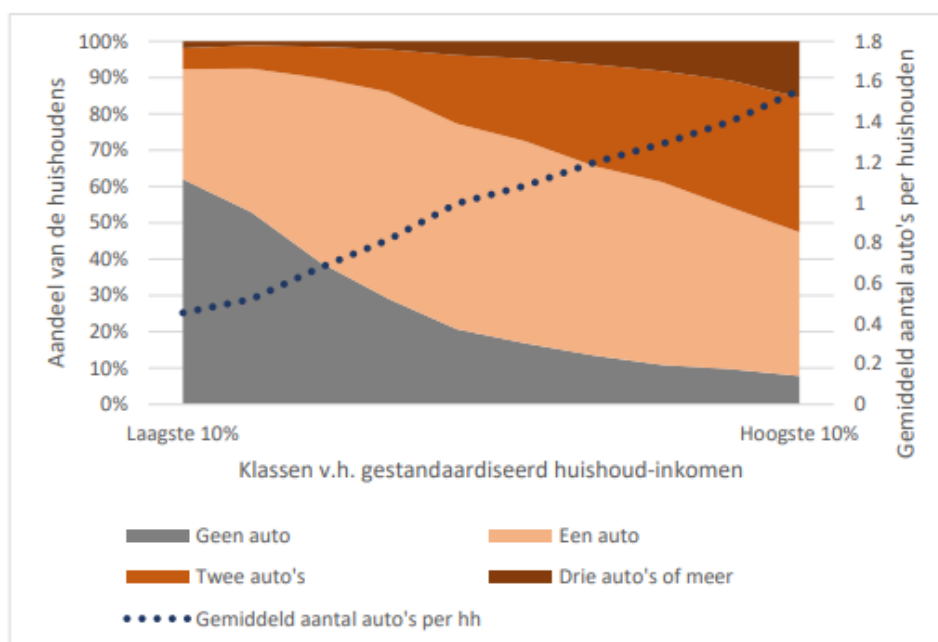
³ Zie o.a. in de bijlage toetsingskader bij de certificering van de budgettaire ramingen fiscale maatregelen Belastingplan 2022 van het CPB: <https://www.cpb.nl/macro-economische-verkenning-mev-2022#docid-160665>

⁴ <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiNt-Lyx-T4AhUQMwKHSvHBvAQFnoECAQQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.cbs.nl%2F-%2Fmedia%2Fimported%2Fdocuments%2F2012%2F14%2F2012-k1-v4-p34-art.pdf&usq=AOvVaw2WZPaeFXzZoS78805e8IfA>

Het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid heeft recent het achtergrondrapport "Verklaringen voor de verschillen in autobezit bij Nederlandse huishoudens uitgebracht".⁵ Daarin is onderstaande figuur opgenomen met het gemiddeld aantal auto's per huishouden naar klassen van het gestandaardiseerd huishoudinkomen.

**Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en Internationale
aang.**

Ons kenmerk
2022-0000187682

Figuur 4.1: Autobezit naar gestandaardiseerd huishoudensinkomen. Bron: ODIN 2020, CBS, bewerking KiM

In navolgende twee figuren is een verdeling te zien van het autobezit naar inkomensgroep (per kwintiel), en de verdeling van de gereden aantal kilometers per inkomensgroep (per kwintiel), zoals dit geanalyseerd is voor de inkomenseffectenstudie voor Betalen naar Gebruik.⁶ In alle figuren van het autobezit naar inkomensgroep is te zien dat het autobezit bij hogere inkomensgroepen hoger ligt dan bij lagere inkomensgroepen. Voor de leaseauto is te zien dat deze vooral bij hogere inkomens te vinden is. In het onderzoek van het CBS wordt nog wel een belangrijke notie vermeld bij het autobezit van huishoudens: "Wel is belangrijk om bij de interpretatie van autobezit van huishoudens naar hoogte van het inkomen rekening te houden met het feit dat in de laagste inkomensgroep veel zelfstandigen voorkomen. Het inkomen van zelfstandigen fluctueert vaak sterk van jaar tot jaar. Het zou dus heel goed kunnen dat een aantal van hen in eerdere jaren juist veel verdiend heeft, waardoor hun huishoudens meer te besteden hebben dan andere huishoudens in de laagste inkomensgroep." De figuur hieronder met het aantal kilometers per huishouden laat verder zien dat de verschillen binnen de inkomensgroepen qua kilometrage groter zijn dan de verschillen tussen de inkomensgroepen. De staarten van de verdelingen waaieren namelijk flink uit, terwijl de verticale lijnen (de mediaan) relatief dicht bij elkaar liggen. De verlaging van de accijns is gericht

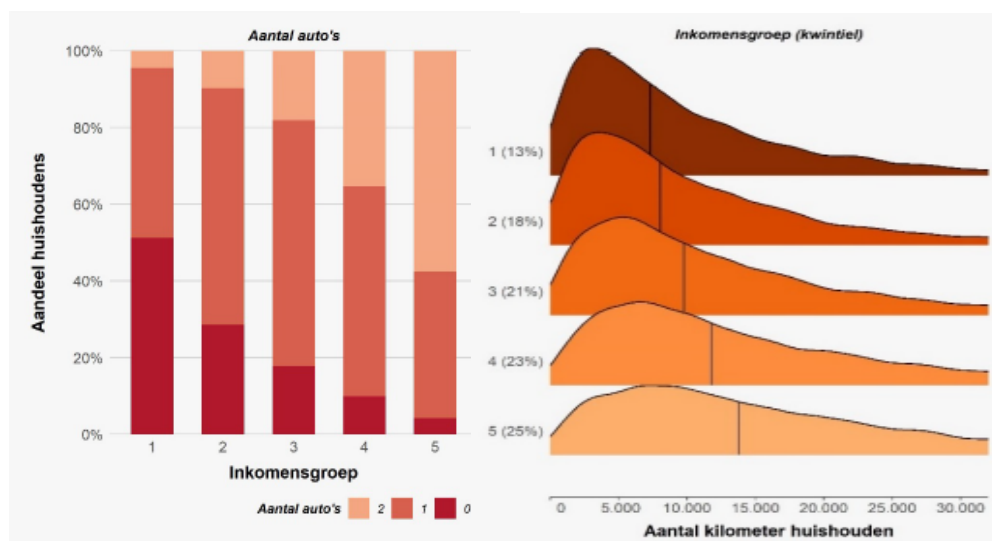
⁵ <https://www.kimnet.nl/publicaties/publicaties/2022/02/22/het-wijdverbreide-autobezit-in-nederland>

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/12/17/rapport-inkomenseffecten-betalen-naar-gebruik>

op de mensen die het meest getroffen worden door hogere brandstofprijzen en is niet gericht op een specifieke inkomensgroep.

**Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en Internationale
aang.**

Ons kenmerk
2022-0000187682

Deze figuren hebben betrekking op de verwachting voor 2030.

De leden van de fractie van de ChristenUnie verzoeken het kabinet om een analyse van hoe de voorgestelde maatregelen op doelmatigheid scoren. Ten aanzien van de btw-verlaging op energie zijn in de memorie van toelichting, het nader rapport en de nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel opmerkingen gemaakt over doelmatigheid. Het verlagen van het btw-tarief naar 9% heeft als specifiek doel om een deel van de stijging van de energiekosten van huishoudens in brede zin te dempen. De verlaging van de brandstofaccijns heeft als specifiek doel om de stijging van de energieprijzen te dempen, zowel in Nederland als in Caribisch Nederland. Deze maatregelen zullen een gelimiteerd effect hebben (op huishoudenniveau), bij een fors budgettair beslag. Ook voor huishoudens die in staat zijn om de hogere energielasten te dragen zal deze maatregel de stijging van de kosten dempen. Ten aanzien van de energierekening geldt dat huishoudens met een vast contract op basis van lagere prijzen of met een energiezuinig huis, die geen of een beperkte verhoging van de energierekening ervaren, ook zullen profiteren van deze maatregel. Ook dient de btw-maatregel niet om de toegenomen energiekosten voor bedrijven te dempen. Voor zover bedrijven btw-af trek hebben profiteren zij niet van de maatregel. Tot slot komen de beperkte uitvoerings- en implementatiekosten voor de Belastingdienst en Douane de doelmatigheid van het fiscale koopkrachtpakket ten goede.

De leden van de fracties van de ChristenUnie en de PvdD vragen met welk bedrag de energierekening daalt door de btw-maatregelen voor mensen die moeten rondkomen van een minimumloon of uitkering. De leden van de fractie van de PvdD vragen naar het effect, in euro's, van de btw-verlaging op de verschillende inkomensdecilen. Het financiële voordeel bedraagt ongeveer €20 per maand gedurende de tweede helft van dit jaar, voor een huishouden met gemiddeld verbruik. Het exacte voordeel is afhankelijk van het energieverbruik en verschilt per huishouden, ook binnen specifieke inkomensgroepen/decilen. Gemiddeld genomen is het voordeel voor mensen met een minimumloon of uitkering kleiner

omdat deze groep doorgaans in een kleinere woning woont en een lager variabel energieverbruik kent.

**Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en Internationale
aang.**

Ons kenmerk
2022-0000187682

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of het kabinet borgt dat de verlaagde tarieven door energieleveranciers worden doorgegeven aan de consument. In de voorbereiding van de wetgeving is veelvuldig contact geweest met Energie-Nederland, de branchevereniging van energiebedrijven. In het laatste overleg op 29 juni jl. heb ik wederom aandacht gevraagd bij Energie-Nederland voor het belang van het doorgeven van de verlaging aan de consument. Energieleveranciers hebben via Energie-Nederland uitgesproken zich maximaal in te spannen om de btw-verlaging al in 2022 (in meerdere of mindere mate) voor consumenten zichtbaar te maken in hun maandelijkse voorschotten. Hierbij geldt dat het niet in alle gevallen verstandig is om de voorschotbedragen vanaf 1 juli te verlagen. Voorschotbedragen moeten zo goed mogelijk aansluiten op het eindbedrag op de jaarnota. Het doel daarvan is om consumenten bij de (jaar)afrekening zo min mogelijk bij -of terug te laten betalen. Consumenten worden goed geïnformeerd of hun voorschotbedrag past bij het actuele energieverbruik en de actuele energietarieven. Zij ontvangen adviezen voor eventuele aanpassing van het voorschotbedrag (naar boven of naar beneden). De (stijging van de) energierekening over de tweede helft van 2022 wordt bij de eindafrekening gedempt, ook als de maandelijkse voorschotten in 2022 niet omlaag worden aangepast.

Accijnsverlaging en gesprekken met brandstofleveranciers

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of overheidsbeleid wenselijk en noodzakelijk is en hoe te voorkomen is dat de accijnsverlaging 'verdampt'. Daarnaast vragen deze leden of er concrete afspraken zijn gemaakt met brandstofleveranciers over de accijnsverlaging en zo ja, hoe deze afspraken luiden.

Er zijn geen afspraken gemaakt met de sector wat betreft het doorberekenen van de accijnsverlaging in de verkoopprijzen. Wel benadrukt het kabinet dat het er waarde aan hecht dat het voordeel van de accijnsverlaging terecht komt bij de uiteindelijke consument. Het CBS rapporteert de gemiddelde pompprijzen per dag. Hieruit volgt duidelijk een daling van de pompprijzen per 1 april van ongeveer de verlaging. Inclusief btw komt de verlaging neer op 21 eurocent per liter benzine, 13,4 eurocent per liter diesel en 4,10 eurocent per liter LPG. Dit komt ongeveer overeen met het verschil tussen de pompprijzen per 1 april en 31 maart: 21 eurocent per liter benzine, 13,4 eurocent per liter diesel en 5,0 eurocent per liter LPG. Ook in de periode daarna blijft dit verschil bestaan. In de afgelopen tijd zien we wel weer een stijging van de pompprijzen. Wat de achterliggende oorzaak hiervan is, is op basis van alleen de prijsontwikkeling niet vast te stellen.

Relatie tot klimaatbeleid

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of de negatieve milieueffecten van de neerwaartse bijstelling van de accijnzen op benzine, diesel en LPG, zijn meegewogen in de uiteindelijke vormgeving van de maatregel. De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen wat de gevolgen zijn voor de energietransitie en de klimaatdoelstellingen. Door de oorlog in Oekraïne zijn de brandstof- energieprijzen sterk gestegen. Gegeven deze uitzonderlijke situatie en de grote gevolgen voor de koopkracht van veel huishoudens, heeft het kabinet ervoor gekozen om voor 2022 tijdelijk de brandstofaccijnzen en de btw op

energie te verlagen. Door het tijdelijke karakter hebben de koopkrachtmaatregelen naar verwachting geen significante impact op de klimaattransitie. De rentabiliteit op de investeringen in deze transitie worden langjarig berekend en deze tijdelijke maatregelen hebben daar beperkte invloed op. In het kader van de aangescherpte klimaatambities voor 2030 werkt het kabinet ook aan een verdere fiscale vergroening van het belastingstelsel.

**Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en Internationale
aang.**

Ons kenmerk
2022-0000187682

Overleg buurlanden en grenseffecten

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of er overleg is met België en Duitsland om het accijnsbeleid af te stemmen? Zo nee, waarom niet; zo ja, wat waren hiervan de resultaten? Is hier een rol voor de Benelux weggelegd? Daarnaast vragen deze leden wanneer er zicht is op de grenseffecten waarvan zij lezen dat die worden gemonitord.

Het kabinet heeft geregeld contact met zijn Belgische en Duitse ambtsgenoten waar ook accijnzen ter sprake komen. Het accijnsbeleid wordt echter niet als zodanig op elkaar afgestemd. Elke lidstaat wordt op basis van Europese accijnsregelgeving een ruime discretionaire bevoegdheid geboden voor het toepassen van de brandstofaccijnstarieven. Lidstaten benutten deze ruimte dan ook, zeker in bijzondere tijden zoals nu.

Tijdens het plenaire debat over de Wet aanvullende fiscale koopkrachtmaatregelen van 16 juni jl. heb ik aan de Tweede Kamer toegezegd om bij de eerstvolgende gelegenheid in EU-verband aan de orde te stellen dat substantiële nationale verschillen in accijnstarieven kunnen leiden tot forse grenseffecten en dat reacties van buurlanden kunnen leiden tot een zogeheten *'race to the bottom'* qua belastingtarieven. Het kabinet heeft verder ook toegezegd om voor Prinsjesdag een onderzoek op te leveren naar de grenseffecten van de accijnsverlaging op brandstof in Nederland. Daarvoor is het kabinet momenteel in gesprek met de sector. Hierbij zal het grenseffectenonderzoek van 2014 worden herhaald. Net zoals in 2014 zal het onderzoek een analyse bevatten van de pomprijzen in de grensregio en het binnenland voor verschillende typen tankstations. Ook zal een analyse worden gedaan op basis van de gegevens van de Europese Commissie van de prijsverschillen met de buurlanden. Daarnaast zal een vergelijking worden gedaan van de ontwikkeling van de verkopen van liters brandstof per tankstation bij de grens en in het binnenland. Het kabinet streeft er naar om conform toezegging het onderzoek met de stukken van het Belastingplan 2023 naar het Parlement te sturen. Dat is afhankelijk en onder voorbehoud van de tijdige beschikbaarheid van de data.

Accijnzen Caribisch Nederland

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen wat de achterliggende reden is van de accijnsverschillen tussen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en of harmonisatie niet geboden is. Ook vragen deze leden of het privébezit van auto's op de drie eilanden van dien aard is dat ook kwetsbare groepen bereikt worden, of betreft het vooral de midden- en hogere inkomens? Ten slotte vragen deze leden hoe het kabinet borgt dat ook hier dat de verlaging van de benzineprijzen snel wordt doorberekend in feitelijke verlaging van deze prijzen en of de handhaafbaarheid op orde is. Reeds in 2010 zijn op Bonaire enerzijds, en op Saba en Sint Eustatius anderzijds, verschillende tarieven voor de accijns van toepassing. Dit vindt zijn oorzaak in de verschillende startposities van de eilanden als openbare lichamen na de ontmanteling van het Nederlands-Antilliaanse

staatsverband. Op Saba en Sint Eustatius werd indertijd geen invoerrechten geheven op benzine en om indertijd geen schokeffecten op de Bovenwindse eilanden te creëren is tot op heden een verschil in stand gelaten in de prijzen van benzine. De algemene indruk bestaat dat zogenaamde kwetsbare groepen zelden of niet over een auto beschikken. Het zwaartepunt van autobezit ligt bij de midden- en hogere inkomens. De accijnsverlaging die in het verleden is aangenomen wordt na publicatie, met behulp van de Belastingdienst/Douane Caribisch Nederland, met de betreffende Gedeputeerden van Economische Zaken van de Openbare Lichamen doorberekend in de benzineprijs aan de pomp. Aanpassingen in de verkoopprijs van benzine worden altijd besloten door de Bestuurscolleges van de openbare lichamen; in de regel één maal per maand. Op deze wijze wordt de verlaging van de benzineprijs als gevolg van een verlaging van accijns gewaarborgd.

**Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en Internationale
aang.**

Ons kenmerk
2022-0000187682

Evaluatie

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen wanneer de evaluaties naar de fiscale koopkrachtmaatregelen worden uitgevoerd en wanneer de bevindingen en conclusies te verwachten zijn. De grenseffecten voor de accijnswijzigingen worden onderzocht, zoals hierboven toegelicht. Op 16 juni 2022 heeft het Tweede Kamerlid Stoffer (SGP) een motie voorgesteld waarin hij het kabinet verzoekt de effecten van Wet aanvullende fiscale koopkrachtmaatregelen 2022 zo nauwkeurig mogelijk te monitoren, daarbij in ieder geval te betrekken hoe de koopkrachtmaatregelen bij de verschillende inkomensgroepen neerslaan, hoe de accijns- en btw-verlagingen doorwerken in de consumentenprijzen en de Tweede Kamer daarover te informeren. De motie is met een ruime meerderheid aangenomen. Het kabinet zal in een brief uiteenzetten hoe aan deze motie, die als een evaluatiebepaling gelezen kan worden, uitvoering zal worden gegeven.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,

Marnix. L.A. van Rij